

Posudek vedoucí diplomové práce

Tereza Zinderová: Kázeňské problémy ve výuce začínajících učitelů

Vedoucí práce: PhDr. Helena Hejlová, Ph.D.

Červen 2009

Diplomová práce se zabývá aktuálním tématem vzdělávání, autorka jej směřuje především k situaci začínajících učitelů, tedy do pozice, v níž se sama ocitá. Toto zaměření spolu s obecně stanoveným cílem „pojednat“ tuto problematiku a „shromáždit informace“ způsobuje převažující normativnost textu a popisný charakter výkladu s krátkými odstavci. Oceňuji však upřímnou snahu porozumět poměrně složitému tématu a snahu o komentáře všude tam, kde je možno opřít se o vlastní empirickou zkušenost. V celku se podařilo „pojednat“ problematiku v širokém záběru souvislostí, dobře dokumentovat odkazy (až na *doklad MF DNES 9.2.09*, s.14, do poznámky bylo třeba dát, v čem je doklad dokladem příslušného tvrzení v textu), nepodařilo se vyhnout se zjednodušujícím soudům (např. s.17, s.20, s.29 – žákovo pojetí ukázněného a neukázněného chování bez ohledu na vývojové hledisko a vliv učitele), vyjádřením, která mohou vést ke sporným výkladům (s.18 odměny za chování), povrchním sdělením typu „učitel by měl...“. Autorka však splnila cíl, který si vytyčila, shromážděním podstatných rad, jak předcházet rušivému a neukázněnému chování a jak na už nastalé nevhodné chování reagovat. V tomto smyslu je práce přínosem pro začínající učitele i pro diplomantku samu (viz též závěr práce). Pomohla jí také zaměřit následný výzkum (viz shrnutí teoretické části).

Praktická část představuje nevelkou výzkumnou sondu mapující zkušenosti 18 učitelů dvou škol s nekázní žáků. Výzkumnou metodou byl dotazník a rozhovor. Autorka uvádí základní informace k výzkumu, přehledně prezentuje údaje, popisuje je a pokouší se o jejich interpretaci. Úkoly, které si pro tuto část práce stanovila, byly splněny.

Náměty k diskusi:

1. V čem je členění výukových stylů vhodné nebo přínosné pro členění učitelova pojetí kázně, v čem jsou tyto informace nosné pro začínajícího učitele?
2. Proč je dnes kladen důraz na sebekázeň, jak je v práci několikrát zmíněno? Jak v této souvislosti hodnotit požadavky na sebekázeň v minulosti např. v klášterních školách?
3. Výzkumná data je také možno v jejich vyznění interpretovat tak, že při řešení problémů s nekázní nejvíce pomáhá praktická zkušenost. Učitel, který je v praxi déle, by měl být tedy vybaven lépe řešit nekázeň. Je v tomto ohledu začínající učitel ve velké nevýhodě, nebo může nedostatek praxe v této oblasti nějak kompenzovat? Bylo by možno navrhnout, jak učitele lépe připravit už na pedagogických fakultách?
4. Jak vysvětlit studentům nebo i rodičům tvrzení ze závěru práce, že „kázeň je ve své podstatě relativní“ (s.78).

Diplomová práce má požadované náležitosti, drobné nedostatky jsou v gramatické a stylistické korektuře. Doporučuji k obhajobě.

Návrh hodnocení:

Mlmi dobře

V Praze, dne 2.4.2009